

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klas IV –VI szkoły podstawowej do programu nauczania „Słowa z uśmiechem” (podręczniki Ewa Horwarth i Anita Żegleń „Słowa z uśmiechem”)

(opracowała Łucja Kłorek)

Warunki i sposób oceniania

1. Uczeń jest zobowiązany być na lekcji i aktywnie w niej uczestniczyć.
2. Uczeń jest zobowiązany przygotować się do każdej lekcji /posiadać zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, podręcznik, mieć odrobioną pracę domową/.
3. Prace klasowe i sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Kartkówki z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane wcześniej.
4. Wypowiedzi ustne i pisemne powinny być zgodne z tematem i poprawne językowo.
5. Uczeń otrzymuje oceny w skali od 1 do 6 za:
 - prace klasowe,
 - dyktanda,
 - sprawdziany,
 - testy,
 - prace domowe,
 - prowadzenie zeszytu,
 - recytacje wiersza lub fr. prozy,
 - aktywność /trzy plusy na piątkę/,
 - odpowiedź ustną,
 - czytanie,
 - samodzielne pogłębianie wiedzy w oparciu o różne źródła informacji,
 - aktywny udział w uroczystościach szkolnych i konkursach.
6. Każdy uczeń ma prawo rozszerzać i rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności, nauczyciel jest zobowiązany do zapewnienia mu wszelkiej pomocy.

Warunki i tryb poprawiania

- 1.Uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do zajęć 2 razy w ciągu półrocza. Brak przygotowania zgłasza się przed lekcją.

2. W razie dłuższej absencji /ponad 2 tygodnie/ uczeń ma obowiązek nadrobienia zaległości w ciągu 2 tygodni.
3. Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może jej napisać, to powinien to uczynić w terminie dwutygodniowym od rozdania prac.
4. Uczeń ma prawo do poprawienia oceny z pracy klasowej, sprawdzianu i dyktanda w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac. Uczeń poprawia ją tylko raz.
5. Uczeń ma prawo do poprawy oceny z odpowiedzi ustnej, wiersza lub fr. prozy do dwóch tygodni od momentu jej otrzymania. Uczeń poprawia ją tylko raz.

Sposoby sprawdzania osiągnięć dydaktycznych

Za co będę oceniać?	Ile razy w semestrze?
Wypowiedzi ustne dłuższe	Nie mniej niż 2 razy w semestrze
Kartkówki	Od trzech do pięciu
Dyktanda	2-3
Prace domowe /dłuższa forma wypowiedzi/	do 5
Prace klasowe	2
Sprawdziany	2
Testy	2-3
Uczestnictwo w zajęciach	za trzy plusy ocena b. dobra
Czytanie	1-2 razy w semestrze
Recytacja wiersza lub prozy	1 raz w semestrze
Udział w konkursach	zgodnie z harmonogramem
Prace dodatkowe	według potrzeb

Ogólne kryteria oceniania

z każdego etapu edukacji

otrzymuje uczeń, który:

P –wymagania podstawowe	PP –wymagania ponadpodstawowe
-------------------------	-------------------------------

+

do 25 %	50% P	75% P	50% PP	75% PP	100% PP
---------	-------	-------	--------	--------	---------

+

niedostateczny dopuszczający dostateczny dobry bardzo dobry celujący

Ocenianie to ma charakter jakościowy, ponieważ uzyskanie określonej oceny wskazuje zarazem, jaki poziom wymagań spełnił uczeń. Jednocześnie uznać należy wszystkie pozytywne oceny za hierarchię sukcesów ucznia. Uzyskanie stopnia dopuszczającego oznacza spełnienie określonych wymagań, jest zarazem pierwszym sukcesem ucznia.

Szczegółowe wymagania edukacyjne z języka polskiego dla uczniów klasy VI

Czytanie

wymagania z klas poprzednich i ponadto

P	PP
---	----

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -czyta głośno, poprawnie artykulacyjnie -czyta poprawnie tekst z podziałem na role -czyta poprawnie teksty o różnym zabarwieniu emocjonalnym -stara się nadawać tekstowi własną interpretację głosową -podejmuje próby uzasadniania celowości zastosowanych środków wyrazu -rozumie znaczenie słów, pojęć łatwiejszych -rozumie znaczenie związków frazeologicznych codziennych, potocznych -odczytuje znaczenie słów, związków frazeologicznych, dosłowne i proste metafory -wyszukuje informacje podane wprost -odróżnia informację od opinii -odczytuje temat tekstu -odróżnia informację od opinii -odczytuje temat tekstu -wyróżnia wstęp, rozwinięcie, zakończenie -wskazuje argumenty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -czyta głośno biegle, poprawnie artykulacyjnie -czyta biegle tekst z podziałem na role -czyta pięknie, wskazując cechy pięknego czytania innym -prezentuje własną interpretację głosową tekstu -uzasadnia celowość zastosowanych środków wyrazu -rozumie znaczenie słów, pojęć trudniejszych -rozumie znaczenie związków frazeologicznych mniej spotykanych -odczytuje znaczenie słów, związków frazeologicznych dosłowne i metaforyczne -wyszukuje wszystkie informacje -selekcjonuje informacje -hierarchizuje informacje -porównuje informacje, dostrzega analogie i przeciwieństwa -podejmuje próbę określenia słów –kluczy -poprawnie odróżnia informację od opinii -odczytuje temat tekstu i uzasadnia -wskazuje argumenty, kontrargumenty -podejmuje próbę określenia związków pomiędzy akapitami
---	---

<p>-rozpoznaje nadawcę</p> <p>-określa adresata tekstu</p> <p>-rozumie pojęcie „teksty kultury” (malarstwo, muzyka, architektura, akty prawne)</p> <p>-zna wyróżniki różnych tekstów kultury</p> <p>-odczytuje wyróżniki na łatwiejszych wskazanych przykładach</p> <p>-odczytuje znaczenie dosłowne</p> <p>-zna technikę cytowania,</p> <p>-korzysta z różnych części książki (przypisy, aneksy, teksty pomocnicze)</p>	<p>-rozpoznaje nadawcę i uzasadnia</p> <p>-próbuję określić intencję nadawcy</p> <p>-określa adresata tekstu i uzasadnia</p> <p>-dostrzega cechy stylistyczne tekstu</p> <p>-dostrzega funkcjonalność uzyskanych środków językowych</p> <p>-samodzielnie odczytuje wyróżniki różnych tekstów kultury</p> <p>-odczytuje znaczenie dosłowne i metaforyczne</p> <p>-porównuje tworzywo literatury i innych dzieł sztuki</p> <p>-dokonuje przekładu intersemiotycznego</p> <p>-podejmuje próbę określenia funkcji tekstów kultury</p> <p>-ocenia wartości –dostrzega ponadczasowość</p> <p>-znajduje informacje w różnych źródłach wiedzy, obok słowników, encyklopedii także w opracowaniach literackich, artykułach</p> <p>-hierarchizuje informacje, porównuje, porządkuje, selekcionuje z próbą uzasadnienia wyboru</p>
--	---

Mówienie

wymagania z klas poprzednich i ponadto

P	PP
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -stara się mówić zgodnie z przyjętą ogólnopolską normą językową -mówi zrozumiale, starając się eliminować ze swojej wypowiedzi powtórzenia, wieloznaczności -rozumie, iż nadawca musi być odpowiedzialny za to, co mówi, jak mówi i do kogo mówi -stara się stosować wypowiedzi monologowe i dialogowe do różnych sytuacji komunikacyjnych -używa w swoich wypowiedziach wyrazów, wyrażeń i związków frazeologicznych -uczestniczy w dyskusji -stosuje zasady sprawnej i skutecznej wypowiedzi -buduje sprawny argument -logicznie wnioskuje -przestrzega zasad kultury mówienia, dyskusji, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -mówi zgodnie z ogólnopolską normą językową, z zachowaniem prawideł artykulacyjnych języka -mówi zrozumiale -bierze odpowiedzialność za to, co mówi, jak mówi i do kogo mówi -zwraca uwagę na rzetelność i uczciwość zawartych w swoim przekazie informacji -dostosowuje wypowiedzi monologowe i dialogowe do różnych sytuacji komunikacyjnych -podejmuje próby wprowadzenia do wypowiedzi dygresji -świadomie stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy, wyrażenia i związki frazeologiczne oceniające -uczestniczy w dyskusji w sposób aktywny -jest świadomy swej roli -inspiruje dyskusję -buduje argument, kontrargument -analizuje i hierarchizuje poglądy innych -wnioskuje -rozumie sytuacje kompromisu -świadomie stosuje intonację, moduluje głos -rozumie konieczność i celowość powtórzeń wyrazowych poprzez świadome ich stosowanie -nie tylko przestrzega zasad kultury mówienia, dyskusji, ale dostrzega błędy swoje i innych w

kontroluje swoją wypowiedź	mówieniu, propaguje poprawną polszczyznę
----------------------------	--

Słuchanie

wymagania z klas poprzednich i ponadto

P	PP
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozumie polecenia niezbyt złożone w różnych sytuacjach, np. szkolnych, koleżeńskich -rozumie proste instrukcje z życia szkolnego i pozaszkolnego -odtwarza najistotniejsze informacje -odróżnia informację od opinii -słuchając sporządza notatkę, logiczną odpowiedź na pytanie, włącza się do rozmowy -reaguje stosownie do słyszanej informacji, wiedząc, że istnieją pozajęzykowe środki porozumiewania się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozumie złożone polecenia w różnych sytuacjach -rozumie złożone instrukcje -odtwarza wszystkie informacje -odróżnia informacje od opinii i uzasadnia -sporządza samodzielnie notatkę, włącza się do dyskusji -wykorzystuje pozajęzykowe środki porozumiewania się, mając świadomość ważności tych środków

Pisanie

wymagania z klas poprzednich i ponadto

P	PP
---	----

<p>Uczeń:</p> <p>-popelnia jeszcze błędy, ale stara się, aby jego wypowiedź była</p> <ul style="list-style-type: none"> • stylistycznie dostosowana do określonych wypowiedzi • spójna wewnętrznie • posiadała właściwą strukturę • przekazywała rzetelne i uczciwe informacje <p>-stara się tworzyć wypowiedź o określonej funkcji za pomocą odpowiednio dobranych środków językowych</p> <p>-posługuje się mowa zależną i niezależną</p> <p>-posługuje się w miarę poprawnymi wyrazami i związkami frazeologicznymi</p> <p>-stosuje różnorodne konstrukcje składniowe</p> <p>-przestrzega zasad ortografii i interpunkcji, ale popełnia błędy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>-wypowiedź jest adekwatna do określonych wypowiedzi</p> <p>-jest spójna wewnętrznie</p> <p>-posiada właściwą strukturę</p> <p>-tworząc wypowiedź stosuje odpowiednie środki językowe</p> <p>-świadomie posługuje się mowa zależną i niezależną</p> <p>-użyte związki wyrazowe dowodzą ich świadomego wyboru</p> <p>-stosuje różnorodne konstrukcje składniowe w sposób świadomy</p> <p>-pisze poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym</p>
<p>Uczeń pod kierunkiem nauczyciela: Uczeń samodzielnie i świadomie:</p> <p>-tworzy teksty przekazujące tę sama informację, ale o różnym nasileniu</p> <p>-tworzy wypowiedzi na ten sam temat w różnych odmianach językowych /zaproszenie, ogłoszenie/</p> <p>-tworzy teksty reklamowe</p> <p>-tworzy teksty użytkowe, np. instrukcję obsługi, przepis</p> <p>-streszcza tekst</p> <p>-redaguje pisma urzędowe, podanie</p> <p>-redaguje notatkę w różnej formie</p>	

Odbiór tekstów kultury

wymagania z klas poprzednich i ponadto

P	PP
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-rozpoznaje w tekstach literackich różne funkcje języka-zna cechy gatunkowe utworów literackich-posługuje się w miarę poprawnie terminami literackimi-dostrzega w tekstach realizm, fantastykę, groteskę-wyróżnia w tekstach środki stylistyczne-dokonuje przekładu intersemiotycznego-zna elementy świata przedstawionego-omawia elementy świata przedstawionego na wskazanym przykładzie-dostrzega przesłanie moralne tekstów literackich-podejmuje próby porównania wartości zawartych w tekstach literackich ze światem własnych wartości-omawia moralny sens działania i wyborów	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">-samodzielnie rozpoznaje w tekstach różne funkcje języka i dostrzega ich sens-samodzielnie wyróżnia cechy gatunkowe w literaturze szkolnej i pozaszkolnej-swobodnie i ze zrozumieniem posługuje się terminami literackimirozumie występowanie realizmu i fantastyki-podejmuje się określenia ich funkcji-wyróżnia i określa funkcję środków stylistycznych-przekład intersemiotyczny jest oryginalny i twórczy-samodzielnie omawia elementy świata przedstawionego-samodzielnie dostrzega przesłanie moralne tekstów literackich-uzasadnia własny punkt widzenia-porównuje świat własnych wartości ze światem zawartym w tekstach-ocenia wartości-analizuje moralny sens działania i wyboru bohatera

<p>bohatera</p> <p>-rozumie pojęcie uniwersalne wartości i odczytuje je na prostych przykładach</p>	<p>-ocenia i prezentuje swój punkt widzenia</p> <p>-dostrzega związki tekstu literackiego z biografią twórcy i czasem historycznym</p>
---	--

Kształcenie językowe

wymagania z klas poprzednich i ponadto

P	PP
Składnia i fleksja	
<p>Uczeń:</p> <p>-wyróżnia w tekście odmienne i nieodmienne części mowy</p> <p>-rozpoznaje i buduje zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte</p> <p>-zna strukturę zdania złożonego</p> <p>-rozpoznaje i buduje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie złożone</p> <p>-określa rodzaje zdań złożonych</p> <p>-sporządza wykresy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>-analizuje strukturę zdania pojedynczego</p> <p>-analizuje strukturę zdania złożonego</p> <p>-poprawnie sporządza wykresy</p> <p>-zna strukturę wypowiedzi wielokrotnie złożonych</p>

	-analizuje ją, rysuje wykres
-zna części zdania -rozróżnia związki wyrazów w zdaniu -wskazuje w tekstach wyrazy poza związkami i określa ich funkcję -potwierdza rozumienie związków między składnią a interpunkcją	-rozumie sens ich użycia -tworzy własne przykłady -stosuje w przykładach łatwych i trudnych -uzasadnia stosowanie właściwych znaków -koryguje błędy swoje i innych -stosuje celowe powtórzenia składniowe
-zna składniowe środki stylistyczne -wyróżnia je w tekstach, określa ich funkcje	-wykorzystuje je w tekstach przez siebie stworzonych
Słownictwo i słowotwórstwo	
Uczeń: -zauważa powtórzenia -wyróżnia powtórzenia celowe i zbędne -dokonuje korekty	Uczeń: -analizuje tekst, dostrzega powtórzenia celowe i zbędne -uzasadnia ich celowość -stosuje celowe powtórzenia w mowie i piśmie
-zna budowę wyrazu -wyróżnia podstawę słowotwórczą i formant -tworzy wyrazy z różnymi formantami -stosuje je w mowie i piśmie	-poprawnie stosuje je w mowie i piśmie
-rozumie pojęcie neologizm -wskazuje je w tekstach literackich i otoczeniu -podejmuje próbę oceny ich przydatności	-określa ich funkcję -ocenia ich przydatność -pracując nad stylem indywidualnym, podejmuje próby tworzenia neologizmów
-wzbogaca słownictwo	-świadomie posługuje się poznanym

<ul style="list-style-type: none"> -zestawia wyrazy wokół określonego tematu -tworzy słowniczkę tematyczną -rozróżnia frazy, wyrażenia zwrotowe -korzysta ze słowników, leksykonów -poprawnie cytuje 	<p>słownictwem</p> <ul style="list-style-type: none"> -tworzy i posługuje się nim dostrzega błędy swoje i innych -określa mechanizm ich powstawania -korzysta w sposób świadomy -porównuje źródła
Fonetyka	
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna różnicę między wymową staranną a potoczną -zna najczęstsze błędy i próbuje ich unikać -zna rozbieżność pomiędzy mową a pismem -mówi wyraźnie, płynnie i w odpowiednim tempie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nie popełnia błędów -przestrzega zasad -moduluje głos, dba o akcent wyrazowy i zdaniowy -interpretuje głosowo tekst literacki zgodnie z zasadami -wskazuje przykłady uproszczonych grup spółgłoskowych

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ z każdego etapu edukacji

otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował poziomu wymagań podstawowych w zakresie minimalnym do 25% przewidzianych programowo dla danej klasy,

-nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.

OCENĘ CELUJĄCĄ z każdego etapu edukacji

otrzymuje uczeń, który:

-opanował 100% wymagań przewidzianych w poziomie ponadpodstawowym,

-osiąga sukcesy w konkursach międzyszkolnych, konkursach i olimpiadach ogólnopolskich i międzynarodowych.